

Van Ncome via „Bloedrivier“ na Ncome

Ben Khumalo-Seegelken

Voor en lank na die *Voortrekkers* en hul afstammeling die rivier Ncome "*Bloedrivier*" herbenoem het, het daar ten minste twee mondelinge weergawes aangaande die stryd op en rondom die 16 Desember 1838 ontstaan. Een van die weergawes was die van die vroegste bewoners van die streek en die ander weergawe was die van die trekker- en setlaar-gemeenskappe.

Geslagte van geskied-skrywers en -onderwysers het met slegs 'n paar uitsonderings na oor die algemeen verkies om die trekker- en setlaar-weergawe op 'n onkritiese wyse te aanvaar en selfs te bevorder. Die gevolg hiervan is dat hierdie weergawe tans in handboeke en navorsing aangedui word as die enigste geldige weergawe van die *Slag van Ncome* [1838].

Dit gee aanleiding tot twee eenvoudige maar tog ook nie so eenvoudige vrae wat 'n definitiewe antwoord verdien, naamlik: Wat het op en rondom Ncome gebeur op die 16 Desember 1838? Wanneer, om watter rede en vir watter doel was die rivier Ncome herdoop na "Bloedrivier"?

Hierdie bydrae het in die eerste plek ten doel om 'n seleksie van mondelinge weergawes wat onder die inwoners van die gebiede rondom Ncome bestaan aan te dui en tweedens om sodanige afwykings en teenstrydighede van die standaardiseerde weergawe te identifiseer. 'n Poging sal dan onderneem word om die geskiedenis aangaande die *Slag van Ncome* [1838] soos dit tans in handboeke en navorsing aangetoon word te herbesoek en waarskynlik ook te hersien. Hierdie projek kan 'n voortdurende proses van wedersydse begrip tot gevolg hê en afstammeling van die Ncome-generasie inspireer om te volhard in hulle strewe na 'n versoende samesyn.

>> "[From Ncome over `Bloedrivier` to Ncome and beyond](#)"

Lit.:

Cynthia Kros 2000. Telling Lies and the Hoping to Forget all about History, in: *South African Historical Journal*, 42, 2000, 69-88 [87].

C.F.J. Müller 1969. *The Period of the Great Trek, 1834-1854*, in: C.F.J. Müller 1969. Five Hundred Years. A History of South Africa. Pretoria | Cape Town: Academica.

M.C. van Zyl 1969. *Natal, 1854-1902*, in: C.F.J. Müller 1969. Five Hundred Years. A History of South Africa. Pretoria | Cape Town: Academica.

M.C. van Zyl 1969. *States and Colonies in South Africa, 1854-1902*, in: C.F.J. Müller 1969. Five Hundred Years. A History of South Africa. Pretoria | Cape Town: Academica.

Hermann Giliomee 2003. *The Afrikaners. Biography of a People*, Cape Town.

Hermann Giliomee 1981. Processes in Development of the Southern African Frontier, in: Leonard M. Thompson (ed.), *The Frontier in History. North America and South Africa Compared*, New Haven, London 1981, [76-119].

Hermann Giliomee 1983. Constructing Afrikaner Nationalism, in: *Journal of Asian and African Studies*, 18, 1-2, 1983 [83-98].

André du Toit 1981. Facing up to the future: some personal reflections on the predicament of Afrikaner intellectuals in the legitimization crisis of Afrikaner nationalism and the Apartheid state, in: *Social Dynamics*, 7, 2, 1981 [1-27].

Jeremy Seekings | Nicoli Natrass 2006. *Class, Race, and Inequality in South Africa*. Scottsville.

>>[ZEITDOKUMENTE](#)